

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М. Г. ХОЛОДНОГО
МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ВИЩОЇ ОСВІТИ ПОЛЬЩІ
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МАРІЇ КЮРІ-СКЛОДОВСЬКОЇ У ЛЮБЛІНІ (ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК У ЛЮБЛІНІ (ПОЛЬЩА)

**ХІХ МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ,
присвячена 90-річчю
від дня народження академіка НАН України,
професора Шеляга-Сосонка Юрія Романовича**

**МОЛОДЬ І ПОСТУП
БІОЛОГІЇ**

(ЛЬВІВ, 26-28 КВІТНЯ 2023 РОКУ)

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ЛЬВІВ – 2023

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IVAN FRANKO NATIONAL UNIVERSITY OF LVIV
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
M.G. KHOLODNY INSTITUTE OF BOTANY OF THE NATIONAL ACADEMY OF
SCIENCES OF UKRAINE
MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION REPUBLIC OF POLAND
POMERANIAN UNIVERSITY IN SŁUPSK (POLAND)
MARIA CURIE-SKŁODOWSKA UNIVERSITY IN LUBLIN (POLAND)
ENVIRONMENTAL BIOLOGY OF THE UNIVERSITY OF LIFE SCIENCES IN
LUBLIN (POLAND)

YOUTH AND PROGRESS OF BIOLOGY

XIX INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
FOR STUDENTS AND PHD STUDENTS
(LVIV, APRIL 26-28, 2023)

ABSTRACTS

Ivan Franko National University
of Lviv

Faculty of Biology of Ivan Franko
National University of Lviv

Akademia
Pomorska
w Słupsku

Instytut Biologii
i Nauk o Ziemi

Institute of Biology and Earth Sciences
Pomeranian University in Słupsk, Poland

Національна академія наук України
Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного

M.G. Kholodny Institute of Botany
National Academy of Sciences of Ukraine

UMCS
MARIA CURIE-SKŁODOWSKA UNIVERSITY

UMCS
INSTYTUT NAUK BIOLOGICZNYCH

— OGRÓD —
BOTANICZNY
UNIWERSYTETU
MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
LUBLIN

Institute of Biological Sciences and
Botanical Garden of the Maria Curie-
Skłodowska University in Lublin

Faculty of Environmental Biology
University of Life Sciences in Lublin

FACULTY
OF ENVIRONMENTAL
BIOLOGY

eXpLOGEN

LVIV – 2023

видом автор вважає Лунарію однорічну. Якщо використовувати філогенетичний метод для вивчення фізіологічної активності лунарії однорічної, то можна очікувати, що ця рослина містить сполуки сірки, як і інші види родини Brassicaceae і тому може володіти цитостимулювальними властивостями.

Тому метою представленого дослідження було вивчення порівняльної цитостатичної активності плодів гірчиці білої (*Sinapis alba* L.), листків капусти білокачанної (*Brassica oleracea* L.) та плодів і пагонів лунарії однорічної (*Lunaria annua* L.).

Цитостатичну активність досліджували методом Іванова В.Б. Суть методу базується на інгібуванні мітозу при утворенні бічних коренів, при цьому ріст головного кореня гальмується, а диференціація клітин триває. Вихідний розчин готували з розрахунку 5 г на 100 мл води, потім здійснювали розведення від 50 до 450 мг/мл. 10 насінин пророщували в кожному варіанті розведення. Кожний дослід проводили у трикратній повторності.

Як свідчать результати експерименту, водний екстракт плодів лунарії виявляє властивості стимулятора проліферації. При всіх тестових концентраціях спостерігалось збільшення кількості бічних коренів, що є показником стимуляції мітозу на рівні клітин перичиклу. В межах концентрації від 200 до 450 мг/мл інтенсивність мітотичних поділів збільшувалася на 40–60% відносно контролю. Цей факт свідчить, що плодови оболонки містять речовини стимулюючої дії, якими згідно літературних даних можуть бути мікроелементи та полісахариди. Водна витяжка з пагонів лунарії демонструє цитостатичну активність при концентрації 150 мг/мл. Якщо аналізувати рівняння трендів, то можна стверджувати, що коефіцієнт 0,091 має плюсове значення і це свідчить про стимулювальний ефект плодів Лунарії. Аналогічний коефіцієнт в рівнянні тренду для пагонів Лунарії однорічної – 0,236 має від’ємне значення, що свідчить про гальмувальний ефект цієї сировини. Порівняння цитостатичної активності пагонів лунарії однорічної з аналогічним показником водного екстракту з листків капусти білокачанної свідчать, що пагони лунарії виступають більш активним цитостатиком і пригнічують мітотичний поділ на рівні концентрації 150 мг/мл. Водний екстракт з листків капусти виявив амфотерну дію на мітоз. При концентрації до 300 мг/мл спостерігається ефект стимуляції поділу клітин. Порівняння цитостатичної активності плодів лунарії однорічної та плодів гірчиці білої свідчить, що плоди обох рослин родини Капустяних виступають стимуляторами проліферації.

Порівняння стимулювальної активності трьох видів родини Капустяних свідчить на користь плодів лунарії, що може виступати аргументом до введення лунарії у список фармакопейних рослин.

Міськова О.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЗОНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ «СЕЙМСЬКИЙ»

*Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
вул. Терещенківська, 2, м. Київ, 01004, Україна
e-mail: lena.miskova.enot@gmail.com*

Miskova O. PROPOSALS FOR IMPROVING THE FUNCTIONAL ZONING OF SEYMSKYI REGIONAL LANDSCAPE PARK. A study of the distribution and general condition of populations of rare plants of Seymskyi Regional Landscape Park was conducted. It is proposed to include the 10 most valuable sites in the protected zone of the park. It is also suggested to expand the boundaries of three reserves to optimize functional zoning, as well as the preservation of plants and their habitats related to the European, national, and regional levels of protection.

Україна, як країна-учасник, що приєдналася до Резолюції Конференції ООН з біорізноманіття (2022) зобов’язалась до 2030 року збільшити відсоток ПЗФ. Для досягнення цієї мети важливим є як створення нових об’єктів ПЗФ, так і розширення меж та оптимізація зонування вже існуючих.

Регіональний ландшафтний парк «Сеймський» розташований в Конотопському районі Сумської області, створений у 1995 р. на площі 98857,9 га із земель державної та комунальної власності без вилучення їх у землекористувачів, з метою охорони та відтворення цінних природних комплексів і природних об'єктів (Проект організації..., 2017). За функціональним зонуванням виділено заповідну (1687,58 га; 1,7 % від площі парку), регульованої рекреації (3143,38 га; 3,18 %) і господарську (94026,94 га; 95,12 %) зони парку (Бойченко та ін., 2016). Відповідно до рекомендацій щодо організації території регіональних ландшафтних парків, площа заповідної зони має становити 10-20% та включати території, де максимально збережені у природному стані флористичні комплекси (Андрієнко та ін., 1996).

З 2018 р. проводиться спеціальне дослідження флори парку, зокрема встановлено видовий склад раритетної компоненти. Виявлено нові локалітети видів, занесених до Червоної книги України, Резолюції 6 Бернської конвенції, Європейського Червоного списку та Переліку регіонально рідкісних рослин Сумської області, проаналізовано загальний стан їхніх популяцій. Виділено перспективні та найцінніші об'єкти: 1) ур. Спадшанський ліс, де нами зафіксовані найбільші популяції орхідних: *Epipactis helleborine* (L.) Crantz., *Platanthera chlorantha* (Cust.) Rchb., *Neottia nidus-avis* (L.) Rich., а також *Lycopodium annotinum* L., *Lilium martagon* L., *Pulsatilla patens* (L.) Mill.s.l., *Campanula persicifolia* L., *Corydalis intermedia* (L.) Murat, *C. cava* (L.) Schweigg. & Koerte, *Dentaria quinquefolia* M. Bieb., *Digitalis grandiflora* Mill., *Iris hungarica* Waldst. et Kit.; 2) лука в меандрі р. Сейм (с. Харівка): найбільша популяція *Iris sibirica* L. за участі *Gladiolus tenuis* M. Bieb. в угрупованні; 3) ур. Чаплинський ліс (села Чаплиці та Пересипки): *Epipactis helleborine*, *Lilium martagon*, *Pulsatilla patens*, *P. pratensis* (L.) Mill. s.l. *Digitalis grandiflora*, *Iris hungarica*, *Jurinea cyanoides* (L.) Rchb.s.l.); 4) ур. Обірок (с. Духанівка): *Iris hungarica*; 5) кв. 1, 2, 3, 23 Новомутинського лісництва (с. Новомутин): *Pulsatilla patens*, *Lilium martagon*, *Epipactis helleborine*, *Digitalis grandiflora*, *Campanula persicifolia*; 6) лука в міжріччі Сейм-Любка (м. Путивль): найбільша популяція *Gladiolus tenuis*, 7) болотиста лука (с. Стрільники): *Gentiana pneumonanthe* L.; 8) озера pobl. с. Любитове: *Nymphaea alba* L. 9) ур. Скуносово (с. Скуносово): *Epipactis helleborine*, *Digitalis grandiflora*; 10) лука pobl. с. Чумакове: *Gladiolus tenuis*, *Iris sibirica*. Пропонується також розширення меж існуючих заказників: 1) «Мариця» (ур. Мариця, с. Щербинівка): *Allium ursinum* L., *Scilla bifolia* L., *Corydalis intermedia*, *Dentaria quinquefolia*; 2) «Мутинський» (с. Прилужжя): *Neottia nidus-avis*, *Epipactis helleborine*, *Iris hungarica*; 3) «Присеймівський» (с. Озаричі): *Epipactis helleborine*, *Gladiolus tenuis*, *Anacamptis palustris* (Jacq.) R.M.Bateman, Pridgeon & M.W.Chase.

Нагальними завданнями для оптимізації функціонального зонування парку є: розробка обґрунтування нових та розширення меж існуючих заказників; підготовка менеджмент-плану стану популяції рідкісних видів рослин; постійний моніторинг стану раритетної компоненти.

Новгородський А.¹, Тюпова Т.¹, Дука А.²

ПЕРШІ ВЕРИФІКОВАНІ ЗНАХІДКИ ФІТОПАТОГЕННОГО ГРИБА *FUSARIUM SAMBUCIUM* FUECKEL НА *ACER NEGUNDO* L. З ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

¹ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна

² Університет імені Адама Міцкевича

Wieniawskiego 1, 61-712 Poznań, Польща

e-mail: andreynovgorodsky@gmail.com

Novgorodsky A., Tyupova T., Duka A. THE FIRST VERIFIED RECORDS OF PLANT PATHOGENIC FUNGUS *FUSARIUM SAMBUCIUM* FUECKEL ON *ACER NEGUNDO* L. FROM THE TERRITORY OF THE KHARKIV REGION. As a result of a molecular genetic